

“ Wegwijzer voor omgevingswandelingen Verbinden met de omgeving

mei 2020
Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving OFL

Transitie naar aardgasvrije wijk kan niet zonder bewoners

Veel partijen zijn betrokken bij de transitie naar aardgasvrije wijken. Woningcorporatie, netbeheerder, woningeigenaar of warmtebedrijf. De gemeente heeft de regierol. En de bewoners doen mee.

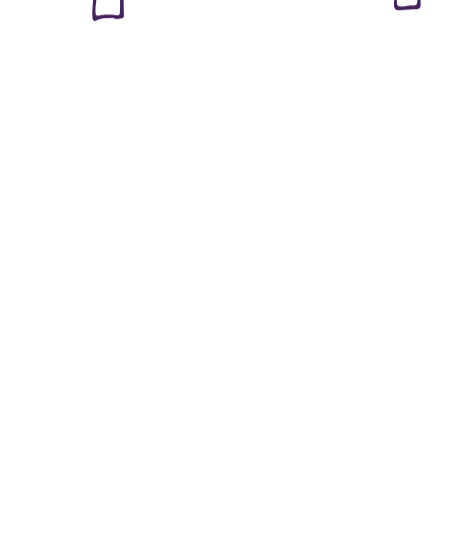
Mensen die wonen en leven in hun huizen, straten en buurten. Het aardgasvrij maken van wijken kan niet zonder bewoners. Bewoners zijn expert van hun eigen leven en kunnen bijdragen aan betere, meer gedragen en mooiere oplossingen. Hoe kun je hen betrekken? Met een omgevingswandeling kun jij in contact komen met bewoners en er achter komen hoe leef- en systeemwereld elkaar kunnen versterken.

Deze wegwijzer is geschreven voor ambtenaren en professionals die werken aan maatschappelijke thema's, en die geloven dat je tot mooiere, betere en meer gedragen oplossingen komt als je uitdagingen deelt met bewoners en anderen.

Waarom een omgevingswandeling?

Mensen die je nooit bereikte gaan nu opeens met je meedoen!

Het OFL organiseert verschillende omgevingswandelingen in het onderzoek naar participatie in aardgasvrije wijken. Deze omgevingswandelingen leiden tot nieuwe inzichten. Tijdens de omgevingswandeling ga je op zoek naar stadmakers, sleutelfiguren en een plek. Hieronder lees je onze definitie daarvan en kom je erachter hoe je ze vindt tijdens je omgevingswandeling.

“ Zelfs mensen die niets met aardgasvrij te maken willen hebben, zijn bereid een bijdrage te leveren als zij hun eigen kwaliteiten mogen inzetten. Ik denk hierbij aan de sceptische jongen die toch aanbod foto's te maken. Iedereen kan betrokken raken bij aardgasvrij als we op deze manier te werk gaan. ”

Hoe herken je een stadmaker?

Initiatiefnemers die hun stad of dorp willen vernieuwen. Een stadsmaker wil en kan die beide werelden verbinden. Het is een houding, een geloof in de samenwerking en gedeelde doelen. Het is een vak geworden.

Hoe herken je een sleutelfiguur?

Een persoon in de wijk die bijna iedereen kent en met iedereen wel een praatje maakt.

Wat is een inclusieve plek?

Plek waar je stadmakers en verbinders samenbrengt en gedeelde thema's bespreekt en activiteiten initieert. Een plek met een gezamenlijk programma waarin mensen betrokken zijn op basis van hun intrinsieke drijfveren, hobby's en wens en vermogen om bij te dragen aan de verbetering van hun stad of dorp.

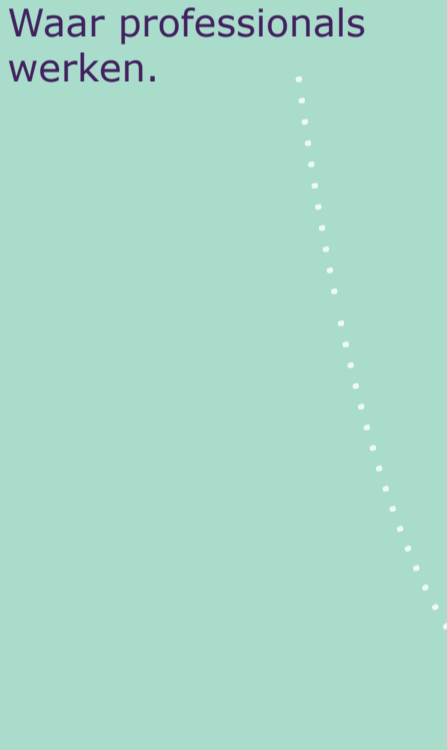
start

1. Pak je tas

Start nu. Begin zo vroeg mogelijk met het contact met bewoners zodat de samenwerking op tijd gevonden is en er echt ruimte is voor eenieters ideeën en betrokkenheid. Op pad gaan met een plan dat eigenlijk al af is, geeft minder ruimte aan initiatieven van mensen. Je gaat met elkaar in contact omdat iedereen in de samenleving eigenaar van maatschappelijke thema's is, omdat deze iedereen raken. Bovendien maakt het jouw werk makkelijker en leuker als je een beroep doet op de energie en talenten van mensen.

“ De omgevingswandeling heeft een cruciale rol gespeeld in de toezegging van het college aan het Klimaatplein als stadslab. Zo maken we in gezamenlijkheid een duurzame visie op de lokale omgeving. ”

- gemeente-ambtenaar

Je kantoor uit

Systeemwereld
De institutionele organisaties die namens ons het collectieve ondersteunen, inrichten en vormgeven. Waar professionals werken.

Leefwereld
De omgeving waar mensen wonen, werken, leven en zich onderdeel voelen van een grotere of kleinere gemeenschap. Waar ze zelf bijdragen en vormgeven aan die gemeenschap.

vind stadmakers in de systeemwereld

de draaideur door

Je bent nu in de leefwereld

2. De omgevingswandeling Hoe doe je dat?

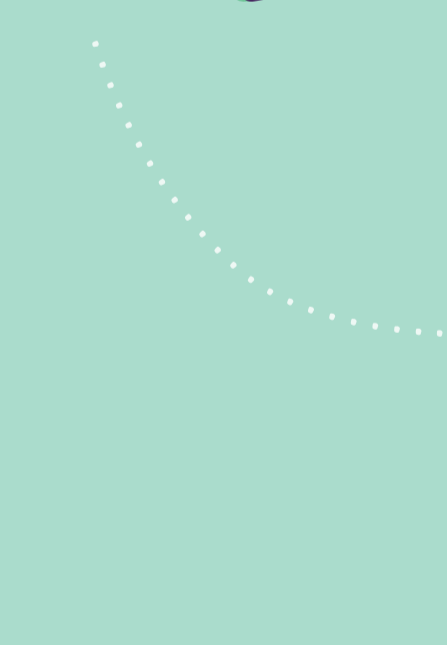
Probeer met bewoners en gebruikers van de wijk te praten als mens, vanuit gebreke interesse en niet vanuit je functie. Het beste kun je een eventueel uniform thuislaten. Tijdens deze wandeling zoek je naar plekken die van betekenis zijn in de wijk. In de gesprekken kom je erachter wie stadmakers en sleutelfiguren zijn. In de omgevingswandeling kies je niet voor bekende vormen zoals de wijkraad en inloopavond, je gaat gewoon de straat op. Praat ook met Omar die de hond uitlaat, Mariam die voor de buurt kookt of Jan die de openbare parkjes onderhoudt.

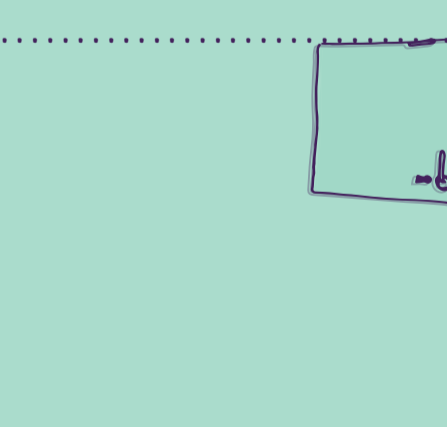
stel vragen

1. Ga open in gesprek. Een omgevingswandeling is geen enquête maar een gesprek over wat er toe doet voor mensen. Stel ze bijvoorbeeld de vraag:

Waar ben je trots op? Wat doet ertoe in je wijk? Wie zou je moeten kennen in de buurt? Wat is een belangrijke plek in de buurt? Wat is de beste plek in de wijk? Waar loop je tegen aan? Wat zou jij er aan willen doen?

2. Vraag of mensen bereid zijn om mee te denken en noteer contactgegevens. Bedenk vooraf of je ze ergens voor kunt uitnodigen.

3. Kom terug op de verzamelde gegevens. Neem altijd contact op met de mensen die willen samenwerken of meedenken. Het levert belangrijke inzichten op.

1. Ga open in gesprek. Een omgevingswandeling is geen enquête maar een gesprek over wat er toe doet voor mensen. Stel ze bijvoorbeeld de vraag:

Waar ben je trots op? Wat doet ertoe in je wijk? Wie zou je moeten kennen in de buurt? Wat is een belangrijke plek in de buurt? Wat is de beste plek in de wijk? Waar loop je tegen aan? Wat zou jij er aan willen doen?

ga samen naar de tussenruimte: de ruimte tussen leef- en systeemwereld

1. Organiseer bijvoorbeeld een bijeenkomst om ideeën te bedenken.

2. Maak het concreet in interventies die snel en makkelijk generaliseerd kunnen worden. Het gaat om onderwerpen die er toe doen voor de betrokken mensen. Je kunt bijvoorbeeld helpen door een vergunningsaanvraag te versnellen. Social designers, stadmakers en creatievelingen kunnen je helpen om het spannend en bijzonder te maken.

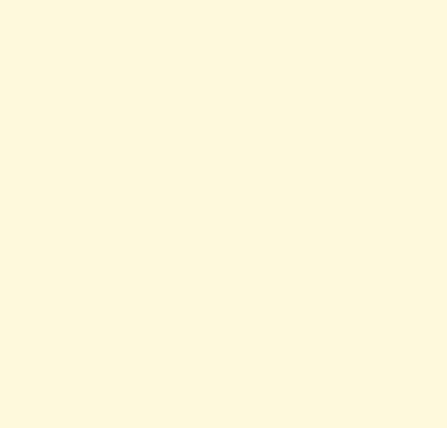
3. Deze interventies kunnen weer leiden tot verdere stappen. Als een sneeuwbal die gaat rollen, en zo ook verbindt aan jouw opgave in het aardgasvrij maken van de wijk.

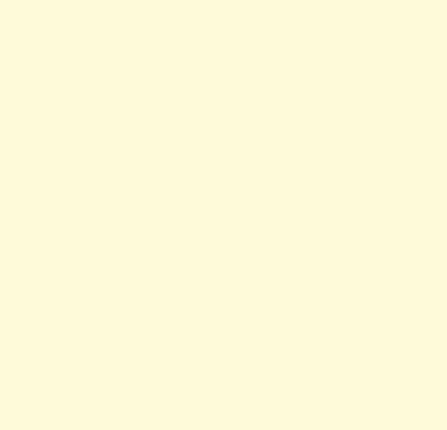
start een whatsappgroep met stadmakers en verbinders

een vergunningsaanvraag versnellen

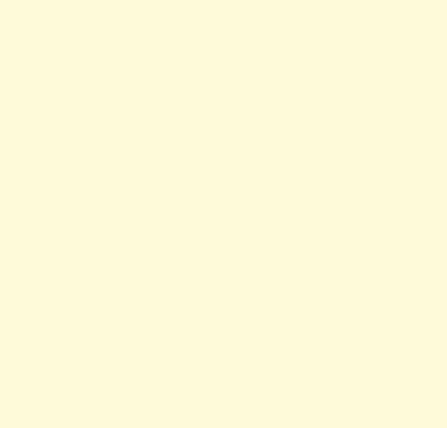

kennis en netwerk open stellen

wijkbudgetten verdelen

co-creatie

help actief mee met bouwen & opruimen bij avoanementen en initiatieven

2. Maak het concreet in interventies die snel en makkelijk generaliseerd kunnen worden. Het gaat om onderwerpen die er toe doen voor de betrokken mensen. Je kunt bijvoorbeeld helpen door een vergunningsaanvraag te versnellen. Social designers, stadmakers en creatievelingen kunnen je helpen om het spannend en bijzonder te maken.

3. Deze interventies kunnen weer leiden tot verdere stappen. Als een sneeuwbal die gaat rollen, en zo ook verbindt aan jouw opgave in het aardgasvrij maken van de wijk.

Inspiratie en meer informatie

Zelf aan de slag? Op www.stadmakersonline.nl vind je stadmakers en voorbeelden van hun projecten. Laat je inspireren door wat er kan en hoe zij gemeenschappen vormen en onderhouden. Op www.mensenenergie.nl lees je hoe de energietransitie kan gaan over blijverschap, falen en ontwikkelen of een veilige plek voor spannende onderwerpen. Een nieuw perspectief op aardgasvrije wijken.

Meer weten? Ga naar www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl of neem contact op via 070 45689 99 of info@overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

andere ambtenaren kunnen nu ook naar de tussenruimte